

Briselē, 2020. gada 3. jūlijā
REV2 – aizstāj 2019. gada 11. jūlija
paziņojumu (REV1)

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

Apvienotās Karalistes izstāšanās UN ES NOTEIKUMI SABIEDRĪBU TIESĪBU JOMĀ

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti¹. Izstāšanās līgumā² ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī. Līdz minētajam datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojamas ES tiesības³.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, jo īpaši paredzot brīvās tirdzniecības zonas izveidi. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko šāds nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū,⁴ ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Turklāt pēc pārejas perioda beigām Apvienotā Karaliste būs trešā valsts attiecībā uz ES tiesību aktu īstenošanu un piemērošanu ES dalībvalstīs.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem tiek atgādināts par juridisko situāciju, kas būs spēkā pēc pārejas perioda beigām.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Lai novērstu šajā paziņojumā izklāstītās sekas, it īpaši tām Apvienotajā Karalistē inkorporētajām sabiedrībām, kuru galvenā vadība vai galvenā darbījumbūvniecības vieta atrodas ES, būtu nepieciešama juridiska konsultācija.

Lūdzam ievērot,

- ¹ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.
- ² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).
- ³ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.
- ⁴ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Turklāt brīvās tirdzniecības nolīgums neatceļ nedz muitas formalitātes un kontroles (tostarp attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi), nedz arī importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

ka šis paziņojums neattiecas uz:

- ES tiesību aktiem pretmonopola un ES tiesību aktiem sabiedrību apvienošanās jomā (lūdzam ievērot, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās nekādi neietekmē ES pretmonopola noteikumu un ES sabiedrību apvienošanās kontroles noteikumu piemērojamību gadījumos, kad ir izpildīti jurisdikcijas noteikšanas kritēriji);
- Eiropas starptautiskajām maksātspējas tiesībām;
- ES darba tiesībām, tai skaitā noteikumiem par Eiropas Uzņēmumu padomēm.

Attiecībā uz šiem aspektiem tiek gatavoti vai jau ir publicēti citi paziņojumi⁵.

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi sabiedrību tiesību jomā Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas.

1. APVIENOTAJĀ KARALISTĒ INKORPORĒTAS SABIEDRĪBAS

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 54. pantā noteiktā brīvība veikt uzņēmējdarbību cita starpā nodrošina vienā dalībvalstī inkorporētas sabiedrības atzīšanu visā Savienībā.

Apvienotajā Karalistē inkorporētas sabiedrības pēc pārejas perioda beigām kļūs par trešās valsts sabiedrībām, un attiecīgi dalībvalstis tās neatzīs automātiski saskaņā ar LESD 54. pantu (atbilstoši Tiesas judikatūrai). Dalībvalstīm nebūs pienākuma atzīt to sabiedrību juridiskas personas statusu (un arī ierobežoto atbildību), kuras ir inkorporētas Apvienotajā Karalistē, bet kuru galvenā vadība vai galvenā darījumdarbības vieta atrodas kādā no ES-27 dalībvalstīm. Apvienotajā Karalistē inkorporētas sabiedrības var atzīt saskaņā ar katras dalībvalsts valsts tiesību aktiem (starptautisko privāttiesību noteikumiem par sabiedrībām un attiecīgi piemērojamajām materiālajām sabiedrību tiesībām) vai starptautiskajiem nolīgumiem. Tā rezultātā — atkarībā no piemērojamajiem valsts vai starptautisko tiesību noteikumiem — šādām sabiedrībām varētu nebūt tiesiska statusa ES un akcionāri varētu būt personīgi atbildīgi par sabiedrības saistībām.

Ja **Apvienotajā Karalistē inkorporētu sabiedrību filiāles atradīsies ES-27 dalībvalstīs**, tās būs trešo valstu sabiedrību filiāles un attiecīgi tām būs saistoši noteikumi, kas attiecas uz trešo valstu sabiedrību filiālēm.

2. ES SABIEDRĪBU TIESĪBAS

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību daži aspekti⁶ cita starpā ir ietverti noteikumi par **inkorporēšanu**⁷, **kapitāla saglabāšanu un mainīšanu**⁸. Direktīvu (ES) 2017/1132 piemēro kapitālsabiedrībām, kas inkorporētas saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem. Pēc pārejas perioda beigām šie noteikumi Apvienotajai Karalistei vairs nebūs

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lv

⁶ OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.

⁷ Direktīvas (ES) 2017/1132 I sadaļas II nodaļa.

⁸ Direktīvas (ES) 2017/1132 I sadaļas IV nodaļa.

saistoši. Attiecīgi ieinteresētās personas, tai skaitā darba ņēmēji, kreditori un ieguldītāji, kuri sadarbojas ar Apvienotās Karalistes sabiedrībām, vairs nevarēs paļauties uz šiem ES noteikumiem. Tas nozīmē, piemēram, ka ES noteikumi par konkrētas sabiedrības informācijas (piemēram, dokumentu un precīzu ziņu par dibināšanas aktiem, precīzu ziņu par personām ar sabiedrības pārstāvības tiesībām un šādu personu iecelšanu vai atbrīvošanu, par sabiedrības likvidāciju vai juridiskās adreses maiņu) obligātu sniegšanu uzņēmējdarbības reģistriem vairs nebūs saistoši Apvienotās Karalistes sabiedrībām.

3. PĀRROBEŽU APVIENOŠANĀS

Direktīvā (ES) 2017/1132 arī ietverti procedūras noteikumi attiecībā uz kapitālsabiedrību pārrobežu apvienošanu. Šos noteikumus piemēro kapitālsabiedrībām, kuras reglamentē dalībvalstu tiesību akti un kuras uzskaitītas minētās direktīvas I pielikumā⁹.

Pēc pārejas perioda beigām šie noteikumi Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši¹⁰. Gadījumos, kad pēc pārejas perioda beigām nav pabeigta kāda pārrobežu apvienošanās, kurā ir iesaistīta Apvienotajā Karalistē inkorporēta sabiedrība, pēc pārejas perioda beigām šai apvienošanai piemēro (valsts) noteikumus par apvienošanu ar trešo valstu sabiedrībām.

4. AKCIONĀRU TIESĪBAS UN IESAISTĪŠANA

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/36/EK (2007. gada 11. jūlijs) par biržu sarakstos iekļautu sabiedrību akcionāru konkrētu tiesību izmantošanu¹¹ ir ietverti noteikumi par akcionāru konkrētu tiesību izmantošanu, pārredzamības pienākumu, atbildību saistībā ar akciju īpašumtiesībām (t.i., to sabiedrību uzraudzība, kurās ieguldīti līdzekļi, balsošana utt.). Direktīvu 2007/36/EK piemēro sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir dalībvalstī un kuru akcijas atļauts tirgot regulētā tirgū, kas atrodas vai darbojas dalībvalstī¹². ES noteikumi par akcionāru tiesībām un iesaistīšanu pēc pārejas perioda beigām vairs nav saistoši sabiedrībām, kuru juridiskā adrese ir Apvienotajā Karalistē vai kuras ir iekļautas fondu biržas sarakstā tikai Apvienotajā Karalistē.

Komisijas Ieteikumos 2005/162/EK¹³ un 2004/913/EK¹⁴ aplūkoti tādi jautājumi kā padomes locekļu neatkarība un direktoru atlīdzība. Tajos ir sniegti ieteikumi attiecībā uz padomes locekļu neatkarību no uzņēmējsabiedrības un kontrolējošā akcionāra, padomes komiteju — iecelšanas komitejas, atlīdzības komitejas un revīzijas komitejas — izveidi un biržas sarakstā iekļautu sabiedrību direktoru atlīdzību. Ieteikumus piemēro uzņēmējsabiedrībām, kuras ir iekļautas biržas sarakstā

⁹ Direktīvas (ES) 2017/1132 87. panta 1. punkts.

¹⁰ Direktīvas (ES) 2017/1132 I pielikumā iekļautā atsauce uz sabiedrību veidiem Apvienotajā Karalistē kļūst lieka.

¹¹ OV L 184, 14.7.2007., 17. lpp.

¹² Direktīvas 2007/36/EK 1. panta 1. punkts.

¹³ Komisijas Ieteikums 2005/162/EK (2005. gada 15. februāris) par biržas sarakstā iekļautu sabiedrību direktoru bez izpildpilnvarām vai padomes locekļu un (direktoru) padomes komiteju lomu (OV L 52, 25.2.2005., 51. lpp.).

¹⁴ Komisijas Ieteikums 2005/913/EK (2004. gada 14. decembris), ar ko veicina atbilstošu režīmu biržas sarakstā iekļautu sabiedrību direktoru atlīdzībai (OV L 385, 29.12.2004., 55. lpp.).

ES regulētos tirgos¹⁵. Šie ieteikumi pēc pārejas perioda beigām vairs nebūs saistoši Apvienotās Karalistes sabiedrībām vai sabiedrībām, kuras ir iekļautas fondu biržas sarakstā (tikai) Apvienotajā Karalistē.

5. Pārņemšanas piedāvājumi

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/25/EK (2004. gada 21. aprīlis) par pārņemšanas piedāvājumiem¹⁶ ir ietverti noteikumi par pārņemšanas piedāvājumiem gadījumos, kad visus vai dažus vērtspapīrus laiž apgrozībā regulētā tirgū vienā vai vairākās dalībvalstīs¹⁷. Gadījumos, kad tirdzniecība ar vērtspapīriem notiek Apvienotajā Karalistē, šo direktīvu vairs nepiemēro pēc pārejas perioda beigām. Gadījumos, kad pēc pārejas perioda beigām nav beidzies kāda pārņemšanas piedāvājuma termiņš, pēc pārejas perioda beigām piemēros valsts noteikumus par pārņemšanas piedāvājumiem.

6. Komercreģistru savstarpējās savienojamības sistēma (*BRIS*)

Dalībvalstu komercreģistri ir savstarpēji savienoti Eiropas centrālajā platformā,¹⁸ izmantojot komercreģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (*BRIS*). Konkrēta pamatinformācija par ES kapitālsabiedrībām, kuru glabā dalībvalstu uzņēmējdarbības reģistros, ir publiski pieejama Eiropas e-tiesiskuma portālā.¹⁹ Pēc pārejas perioda beigām sistēmā *BRIS* vairs nenotiks Apvienotās Karalistes komercreģistra informācijas apmaiņa un tā nebūs pieejama Eiropas e-tiesiskuma portālā.

7. Eiropas uzņēmējsabiedrību veidi

- **Eiropas uzņēmējsabiedrības (*SE*)**²⁰ juridiskajai adresei ES ir jābūt tajā pašā dalībvalstī, kurā ir galvenais birojs²¹. Eiropas uzņēmējsabiedrības, kuru juridiskā adrese ir Apvienotajā Karalistē, pēc pārejas perioda beigām vairs nevarēs izmantot *SE* statusu. Šādu sabiedrību atzīšana ES-27 dalībvalstīs būs iespējama tikai uz tā paša pamata, kas ir spēkā attiecībā uz citām Apvienotajā Karalistē inkorporētām sabiedrībām (sk. šā paziņojuma 1. punktu).

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2157/2001 2. pantu Eiropas uzņēmējsabiedrību var dibināt sabiedrības vai citas juridiskas personas, kuras izveidotas ES dalībvalstī un kuru juridiskā adrese un galvenais birojs atrodas ES. Apvienotajā Karalistē inkorporētas sabiedrības pēc pārejas perioda beigām vairs nevarēs piedalīties Eiropas uzņēmējsabiedrību izveidē. Eiropas uzņēmējsabiedrības, kuru juridiskā adrese pēc pārejas perioda beigām ir kādā ES-27 dalībvalstī, saglabās savu juridisko statusu, pat ja tās pirms izstāšanās dienas ir izveidojusi Apvienotās Karalistes sabiedrība. Tas pats attiecas uz Eiropas uzņēmējsabiedrību meitas

¹⁵ Ieteikuma 2005/162/EK 1.1. un 2.1. punkts un Ieteikuma 2004/913/EK 1.1. un 2.2. punkts.

¹⁶ OV L 142, 30.4.2004., 12. lpp.

¹⁷ Direktīvas 2004/25/EK 1. panta 1. punkts.

¹⁸ Direktīvas (ES) 2017/1132 22. pants.

¹⁹ https://e-justice.europa.eu/content_business_registers_at_european_level-105-lv.do

²⁰ Padomes Regula (EK) Nr. 2157/2001 (2001. gada 8. oktobris) par Eiropas uzņēmējsabiedrības (*SE*) statūtiem (OV L 294, 10.11.2001., 1. lpp.).

²¹ Regulas (EK) Nr. 2157/2001 7. pants.

uzņēmumiem²².

- **Eiropas Ekonomisko interešu grupai (EEIG)**²³ ir jābūt reģistrētai kādā ES dalībvalstī²⁴. Eiropas Ekonomisko interešu grupas, kuras reģistrētas Apvienotajā Karalistē, pēc pārejas perioda beigām vairs nevarēs izmantot EEIG statusu.

Saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 2137/85 4. pantu Eiropas Ekonomisko interešu grupas dalībnieki var būt tikai sabiedrības vai citas juridiskas personas, kuras dibinātas kādā ES dalībvalstī un kuru juridiskā adrese un galvenā vadība atrodas ES, vai fiziskas personas, kas sniedz pakalpojumus ES. Gadījumos, kad Apvienotajā Karalistē inkorporētas sabiedrības vai citas Apvienotās Karalistes juridiskās personas ir EEIG dalībnieces un kad fiziskas personas sniedz pakalpojumus tikai Apvienotajā Karalistē, tās pēc pārejas perioda beigām vairs nebūs EEIG dalībnieces.

- **Eiropas Kooperatīvā sabiedrība (SCE)**²⁵ ir jāizveido ES teritorijā²⁶, un tās juridiskajai adresei ir jābūt tajā pašā ES dalībvalstī, kurā ir galvenais birojs.²⁷ Eiropas kooperatīvās sabiedrības, kuru juridiskā adrese ir Apvienotajā Karalistē, pēc pārejas perioda beigām vairs nevarēs izmantot SCE statusu.

Regulas (EK) Nr. 1435/2003 2. pantā ir noteikta prasība, ka, lai izveidotu Eiropas Kooperatīvo sabiedrību, fiziskām personām ir jābūt ES pastāvīgajiem iedzīvotājiem un juridiskām personām ir jābūt dibinātām ES. Pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām arī turpmāk ir jāatbilst šīm prasībām. Ja pēc pārejas perioda beigām vairs netiek izpildītas Regulas (EK) Nr. 1435/2003 2. pantā noteiktās prasības, Eiropas Kooperatīvās sabiedrības SCE statuss izbeidzas.

Komisijas tīmekļvietnēs par sabiedrību tiesībām http://ec.europa.eu/justice/civil/company-law/index_en.htm un par Eiropas Kooperatīvo sabiedrību (https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/cooperatives/european-cooperative-society_en) ir sniegta vispārīga informācija. Šīs vietnes vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts

Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts

²² Regulas (EK) Nr. 2157/2001 2. panta 3. punkts.

²³ Padomes Regula (EEK) Nr. 2137/85 (1985. gada 25. jūlijs) par Eiropas Ekonomisko interešu grupām (EEIG) (OV L 199, 31.7.1985., 1. lpp.).

²⁴ Regulas (EEK) Nr. 2137/85 6. pants.

²⁵ Padomes Regula (EK) Nr. 1435/2003 (2003. gada 22. jūlijs) par Eiropas Kooperatīvās sabiedrības (SCE) statūtiem (OV L 207, 18.8.2003., 1. lpp.).

²⁶ Regulas (EK) Nr. 1435/2003 1. panta 1. punkts.

²⁷ Regulas (EK) Nr. 1435/2003 6. pants.